

Univerza v Mariboru

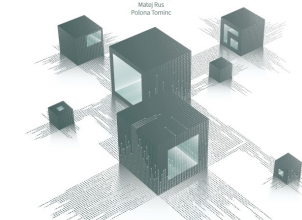
Ekonomsko-poslovna fakulteta

izdanka
Miroslav Rebernik
Karin Širec

Podjetništvo
v novi stvarnosti
GEM Slovenija 2020

Miroslav Rebernik
Karin Širec
Barbara Bradač Hojnik
Matej Rus
Polona Tominc

Dodatne informacije:

Prof. dr. Miroslav Rebernik,
Vodja tima Global Entrepreneurship Monitor Slovenija
Ekonomsko-poslovna fakulteta
Univerza v Mariboru
Tel.: 02 22 90 254
Mail: miroslav.rebernik@um.si

Publikacija je dostopna na:

<http://ipmmp.um.si/globalni-podjetniski-monitor/gem-slovenija-monografije/>

SPOROČILO ZA JAVNOST

Podjetništvo v novi stvarnosti : GEM Slovenija 2020

Maribor, 20. maj 2020 – Najnovejša svetovna raziskava **Globalni podjetniški monitor za Slovenijo** med drugim ugotavlja, da je kljub upadu celotne zgodnje podjetniške aktivnosti, pandemija privedla tudi do novih poslovnih priložnosti, ki jih namerava izkoristiti kar 32,3 odstotka zgodnjih podjetnikov.

V okviru mednarodnega raziskovalnega projekta Global Entrepreneurship Monitor (GEM) je v zbirki »Slovenski podjetniški observatorij« izšla znanstvena monografija z naslovom **Podjetništvo v novi stvarnosti: GEM Slovenija 2020**, ki jo je pripravil raziskovalni tim Inštituta za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru. Slovenija v raziskavi kontinuirano sodeluje od leta 2002.

Manj podjetniške aktivnosti, a vendar tudi nove priložnosti

Leto pandemije je zaznamoval precejšen upad celotne zgodnje podjetniške aktivnosti s 7,8 % v letu 2019 na 6,0 % v letu 2020, pri čemer velja izpostaviti, da upad TEA indeksa zaznavamo tudi v drugih evropskih državah, medtem ko je na globalni ravni celotna zgodnja podjetniška aktivnost narasla. Primerjava Slovenije z evropskimi državami pokaže, da smo v evropskem merilu šele na 14. mestu med 18 državami. V povprečju je indeks TEA v evropskih državah znašal 8,1 %.

Raziskava GEM obenem ugotavlja, da je pandemija privedla tudi do novih priložnosti, ki jih želijo uveljaviti posamezniki. V Sloveniji je takšnih zgodnjih podjetnikov 32,3 %, kar je toliko kot v povprečju v evropskih državah. Na splošno tudi več ljudi pozna nekoga, ki je ustanovil podjetje kot koga, ki je prenehal poslovati, vendar je raven slednjih še vedno presenetljivo visoka v številnih gospodarstvih, še zlasti zunaj Evrope in Severne Amerike.

Prof. dr. Miroslav Rebernik, vodja slovenskega dela raziskave, ugotavlja: *»Tudi v Sloveniji je ta razlika izrazita, saj le 6,4 % ljudi v povprečju pozna nekoga, ki je ustanovil podjetje, a več kot četrtnina nekoga (25,4 %), ki je zaradi pandemije prenehal s poslovanjem.«* Vodja raziskave še pojasnjuje, da so bili podatki, tako v Sloveniji kot v svetu, pridobljeni v maju in juniju preteklega leta, ob koncu prvega vala epidemije, ko se je obetalo izboljšanje epidemiološke situacije ali pa posamezne države še niti niso bile močno prizadete.

Krepitev odnosa družbe do podjetništva

Slovenija se, podobno kot v preteklih letih, po vseh elementih družbenih vrednot o podjetništvu uvršča visoko nad evropsko povprečje. Delež odraslega prebivalstva, ki meni, da so uspešni podjetniki v družbi dobro sprejeti, spoštovani in uživajo velik ugled, znaša v Sloveniji več kot 85 %. Porasel je tudi delež ljudi, ki menijo, da je podjetništvo dobra izbira kariere – s 63,5 % v letu 2019 na 68,67 % v letu 2020. V evropskem merilu se Slovenija skupaj s

Avtorji:

Prof. dr. Miroslav Rebernik, prof. dr. Karin Širec, prof. dr. Barbara Bradač Hojnik, doc. dr. Katja Crnogaj, mag. Matej Rus in prof. dr. Polona Tominc,

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

še štirimi državami uvršča nad evropsko povprečje. Interakcija med kulturnimi in družbenimi normami ter ravnijo podjetništva je zapletena in večplastna. Mediji lahko vplivajo na družbo na veliko različnih načinov, medijska podpora pa je eden od pomembnih podpornih mehanizmov pri spreminjanju kulturnih in družbenih norm v smeri sprejemanja in podpore podjetništvu v družbi. **Prof. dr. Polona Tominc** navaja: »*Veseli nas, da je tudi v letu 2020 odraslo prebivalstvo v Sloveniji zaznavalo veliko podporo podjetništvu v medijih. Kar 81,3 % ljudi je menilo, da je v medijih v Sloveniji pogosto mogoče zaslediti zgodbe o uspešnih novih podjetnikih. Tako je Slovenija tudi v letu 2020 v samem vrhu lestvice sodelujočih evropskih držav.*«

Vrzel med spoloma vse manjša

Dobra novica je ta, da se je tudi lani že tretje leto zapored povečala zgodnja podjetniška aktivnost žensk v Sloveniji. V letih od 2018 do 2020 se je povečala za skoraj 10 odstotnih točk, na 38,3 %, in tako prvič v opazovanem obdobju presegla evropsko povprečje (38,1 %). Ta rezultat je presenetljiv, saj kaže, da je padec ekonomske aktivnosti v času pandemije, ki je na trgu dela izraziteje prizadela ženske, posledično prispevala k intenzivnejšemu ustanavljanju podjetij s strani žensk. Primerjava Slovenije z evropskimi državami GEM glede zgodnje podjetniške aktivnosti med spoloma kaže, da se je v letu 2020 Slovenija uvrstila na 9. mesto med 18 proučevanimi državami. Največjo participacijo žensk v zgodnji podjetniški aktivnosti v letu 2020 sta sicer izkazovali Švica (47,21 %) in Nemčija (46,51 %), najmanjšo pa Italija (23,97 %) in Luksemburg (31,26 %). **Prof. dr. Karin Širec** izpostavlja: »*Povečanje deleža žensk v zgodnji podjetniški aktivnosti ima za posledico ugodnejše primerjalno razmerje med spoloma. Na vsakih 10 podjetnikov je v Sloveniji 6,21 nastajajoče in nove podjetnice. Vrzel med spoloma se tako postopoma zmanjšuje in v lanskem letu je zgodnje podjetniška aktivnost žensk v najmlajši in najstarejši starostni skupini celo presegla zgodnjo podjetniško aktivnost moških.*«

O Globalnem podjetniškem monitorju

Global Entrepreneurship Monitor (GEM) je največji in najbolj razvit raziskovalni program za podjetništvo na svetu. Nosilec slovenskega dela raziskave je Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru, ki skupaj z raziskovalci nacionalnih timov drugih držav tudi aktivno soustvarja nadaljnji razvoj vsebine in metodologije raziskave. Slovenski raziskovalni tim sestavljajo prof. dr. Miroslav Rebernik (vodja), prof. dr. Polona Tominc, doc. dr. Katja Crnogaj, prof. dr. Karin Širec, prof. dr. Barbara Bradač Hojnik in mag. Matej Rus.

Globalni sponzor raziskave v letu 2020 je bil Babson College (ZDA). Slovenski del raziskave financira SPIRIT - Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS v okviru raziskovalnega programa P5-0023 ter Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru.

Podrobni rezultati raziskave so dostopni na spletnih straneh Inštituta za podjetništvo in management malih podjetij: <http://ipmmp.um.si/> in na globalni spletni strani www.gemconsortium.org, kjer najdete tudi rezultate raziskav podjetništva v preteklih letih, podatkovne baze in številne druge informacije o svetovni raziskavi.

Obenem s slovensko izdajo Globalnega podjetniškega monitorja 2020 je za mednarodno znanstveno in strokovno javnost izšel tudi obširen povzetek raziskave v angleškem jeziku.

Sponzorji:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

